



ŠURMULIUOJANTIS TRAKŲ ROTUŠĖS TURGUS

RENGINYS: ROTUŠĖS TURGUS
DATA: 05 31 - 06 02 (ŠVENTĖS
„TRAKŲ VASARA“ METU)
VIETA: KARAIMŲ SALA
IR KARAIMŲ GATVĖ

Karaimų ir Vytauto gatvių sankirtoje, buvusios turgaus, arba Rotušės aikštės centre stovintis Šv. Nepomuko koplytstulpis mena septynioliktą amžių, kada šis koplytstulpis buvo naudojamas kaip skelbimų lenta. Dabartinį vaizdą koplytstulpis įgavo tik XIX a. pradžioje, kai kolonos viršuje buvo pastatyta šventojo Jono Nepomuko skulptūra. Šv. Nepomukas saugo nuo nelaimių vandenyje, yra žvejų globėjas. Lietuvo-

je dažnai sutinkamas koplytėlėse prie vandens telkinių.

Šiandien Šv. Nepomuko koplytstulpis akcentuoja ir primena mums istorinį Trakų centrą, kur vykdavo dideli prekymečiai, turgūs, švenčiamos šventės. Istoriniuose šaltiniuose minima, kad 1470 m. šioje buvusios turgaus aikštės vietoje gyveno įvairių tautybių žmonės, tikėtina – prekybininkai, kuriems sklypai aplink aikštę buvo svarbūs komerciniu atžvilgiu. XVI a. pradžioje, Trakams netekus politinės reikšmės mieste prasidėjo kultūrinė ir ūkinė stagnacija. Nuo šiol Trakai buvo eilinis miestas, kur prekyba ir amatai iš esmės tenkino kuklius vietos poreikius. Tiesa, amžiaus pabaigoje pagerėjus karaimų situacijai, o pagal II Lietuvos

Statutą Trakams tapus vaivadijos centru, atsigavo prekyba ir amatai.

Kiekvienąmet šventės „Trakų vasara“ metu šurmuliuojantis Rotušės turgus sutraukia amatininkus iš visos Lietuvos, kurių prekyba ir amato demonstravimas driekiasi Karaimų gatve. Renginio pagrindinis tikslas – kūrėjų ir kuriančių amatininkų telkimas ir amato produktų realizavimas. Į renginio vietą neįleidžiami kiti prekybininkai, prekiaujantys atvežtine, neatitinkančia reikalavimų produkcija. Svarbu, kad būtų prekiaujama nemasinės gamybos amatininkų dirbiniais, maisto gaminiais, liaudies muzikos instrumentais ir kitais etninio materialaus paveldo gaminiais, pagamintais iš tradicinių žaliavų, naudojantis rankų darbu ir kitomis senosiomis arba jas atitinkančiomis naujomis technologijomis.



Išsaugoti ir puoselėti savo tautos tradicijas, kad kiekvienąmet galėtume gėrėtis jomis, sukantis linksmybių sūkuryje ir mėgaujantis laiko patikrintais skoniais. Atkartoti, nes išgyvenant praeitį dabartyje, tradicijas ir netgi save atrandame iš naujo.





KAI KOPŪSTAI BAIGIA SUKTI GALVAS, LAIKAS Į KERMOŠIŲ

**RENGINYS: KOPŪSTINĖS
KERMOŠIUS KOPŪSTINĖS
SALOJE**

DATA: RUGPJŪČIO 15 D.

**VIETA: KARAIMŲ
(KOPŪSTINĖS SALA)**

Vasaros ir rudens sandūrą – Žolinę - dzūkai dar vadina Kopūstine. Būtent šiuo metu kopūstai baigia sukti galvas, pranašaudami artėjančią rudenį. Nuo seno buvo baiminamasi, kad kirmėlės kopūstų neužpultų ir nepribaigtų. Maisto atsargos žiemą kiekvienam reiškė užtikrintą sotų ir ramų rytojų, todėl moterys apglostydavo kopūstų galvas, tikėdamos atkreipti dieviškųjų galių

dėmesį. Manyta, kad tokiu būdu žiemą maisto nepritrūks ir bus galima ramiai sulaukti pavasario.

Lietuvoje būta įvairių prekymečių, kurie ir vadinti skirtingai: turgus, kermošius, jomarkas, mugė. Kermošius – prekyba, lydinti kokią nors bažnytinę šventę, atlydus. Žodis kilęs iš vokiško „Kirche messe“ (liet. bažnytinė prekyba). Nuo seno kermošiai buvo galimybė parduoti labiausiai uždėrėjusias sodo ar daržo gėrybes bei įsigyti tų, kurių per žiemą galėjo pritrūkti. Be to, Kopūstinės kermošius visada būdavo puiki galimybė pabendrauti, pasidalinti naujienomis, džiaugsmiais ir rūpesčiais.

Kopūstinės kermošius Trakuose, lydintis Žolinės atlydus kasmet vyksta tarp miesto ir pilies esančios salos, kurią



vietos gyventojai ir vadina „Kopūstine“, nes ten karaimai augindavo kopūstus. Kopūstinės kermošiaus metu linksmybių netrūksta. Šurmuliuojanti amatininkų mugė sutraukia būrius norinčių įsigyti nemasinei gamybai skirtų gaminių, maisto produktų, pasivaikšinti gardžia gaspadinės kopūstiene. Kermošiuje taip pat demonstruojami amatai - drožiama,

gaminamos vaistažolių arbatos, demonstruojama žvakių gamyba, mezgama, gaminami odiniai gaminiai ir pan. Skambanti muzika sklinda po visus Trakus ir traukte traukia įsisiukti į šokių, dainų ir geros nuotaikos sukūrį. Šventėje pulsuoja bendruomeniškumo dvasia, kuri itin svarbi puoselėjant ir saugant senas tradicijas bei suteikiant joms tęstinumą.

